

ฉรรยาบรรณอาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พระชวงเกษตรศิลปการ
(นามเดิม ชวง ไลจาญ)

หลวงสุวรรณวาจกกสิการ
(นามเดิม ทองดี เรณานนท์)

หลวงอังกศกรศิลปการ
(นามเดิม อินทร์ จันทร์ลฤตย์)

จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารอริกาสูติ

ในบริบทของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งมีการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณภาพทั้งความเป็นเลิศทางวิชาการและเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมสามารถนำความรู้ไปพัฒนาสังคมให้เป็นประโยชน์สืบไป

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาอาจารย์ให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่นิสิตโดยได้มีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์และบรรจุในคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา พ.ศ. 2541 ต่อมาได้มีการเพิ่มเติมและประกาศใช้จรรยาบรรณของอาจารย์มหาวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นมติเห็นชอบร่วมกันจากที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (ปอมท.) ในคราวประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ 2/2543 เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2543 โดยบรรจุไว้ในคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2546 (ฉบับแก้ไขปรับปรุง) เพื่อให้อาจารย์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ในปี 2549 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีการพิจารณาทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ โดยได้มีการยกร่างจรรยาบรรณและแนวปฏิบัติเพื่อขอความคิดเห็นจากคณะและวิทยาเขตต่างๆและนำมาพิจารณาร่วมกันโดยผู้แทนคณะและวิทยาเขตในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 24 - 25 กรกฎาคม 2549 โดยได้สรุปเป็นจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แนวปฏิบัติและดัชนีชี้วัดที่สอดคล้องกับบริบทและครอบคลุมพันธกิจ 4 ด้านของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณบดีในคราวประชุม ครั้งที่ 10/2549 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2549 และที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในคราวประชุม ครั้งที่ 9/2549 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2549 ด้วยแล้ว

ในปี 2550 ก.พ.อ. ได้มีประกาศลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 เรื่องมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา และมีการยกเลิกใน

ปีต่อมาโดยในปี 2551 ก.พ.อ. ได้มีประกาศลงวันที่ 24 มิถุนายน 2551 ซึ่งได้มีการปรับแก้ไขประกาศ ก.พ.อ. เดิม ในข้อที่ 6 โดยระบุข้อความในหมวด การลงโทษทางจรรยาบรรณให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการแจ้งเวียนสอบถามไปยังคณะและวิทยาเขตเพื่อพิจารณาทบทวน เกี่ยวกับการประกาศใช้จรรยาบรรณวิชาชีพของ มก. ซึ่งคณะกรรมการพัฒนา บุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วมีมติ ให้ยังคงใช้ประกาศจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีผล ประกาศใช้อยู่เดิม ต่อมาในปี 2553 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ มีประกาศลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2553 เรื่อง ข้อบังคับมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553 ซึ่งครอบคลุมจรรยาบรรณของบุคลากรทุกประเภทในมหาวิทยาลัย สำหรับจรรยาบรรณอาจารย์ซึ่งประกาศใช้ไว้ก่อนหน้านี้ให้มีผลบังคับใช้ถึง ปัจจุบันจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์นี้จะประโยชน์แก่อาจารย์ทุกท่านเพื่อใช้เป็นแนวทางและ ถือปฏิบัติ ซึ่งภารกิจเหล่านี้นับเป็นปัจจัยที่มีส่วนช่วยผลักดันให้มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์เป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นกลไกสำคัญในการ พัฒนานิสิตตามที่สังคมคาดหวังไว้

(รองศาสตราจารย์วุฒิชัย กปิลกาญจน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำนำ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ การเพิ่มพูนทักษะความรู้ในด้านต่างๆ แก่คณาจารย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์เป็นผู้มีภูมิรู้ ภูมิธรรมและมีจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อเป็นต้นแบบที่ดีแก่นิสิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการเห็นชอบให้มีการจัดทำคู่มือจรรยาบรรณอาจารย์โดยได้มีการพิจารณาทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสถานการณ์ปัจจุบันโดยปรับปรุงแนวปฏิบัติและตัวชี้วัดซึ่งได้มีหนังสือเวียนขอความเห็นชอบจากคณะและวิทยาเขต รวมทั้งจัดให้มีการประชุมสัมมนาขึ้น เพื่อติดตามผลการดำเนินงานการทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์และพิจารณาแนวทางกำหนดมาตรการดำเนินการกับผู้ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้สอดคล้องกับประกาศ ก.พ.อ. ซึ่งมีผู้แทนจากทุกคณะทุกวิทยาเขตร่วมประชุมให้ความเห็นและกลั่นกรองออกมาเป็นแนวปฏิบัติด้านจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้มหาวิทยาลัยฯ จะได้มีการตรวจสอบและติดตามผลอย่างเป็นระบบต่อไป

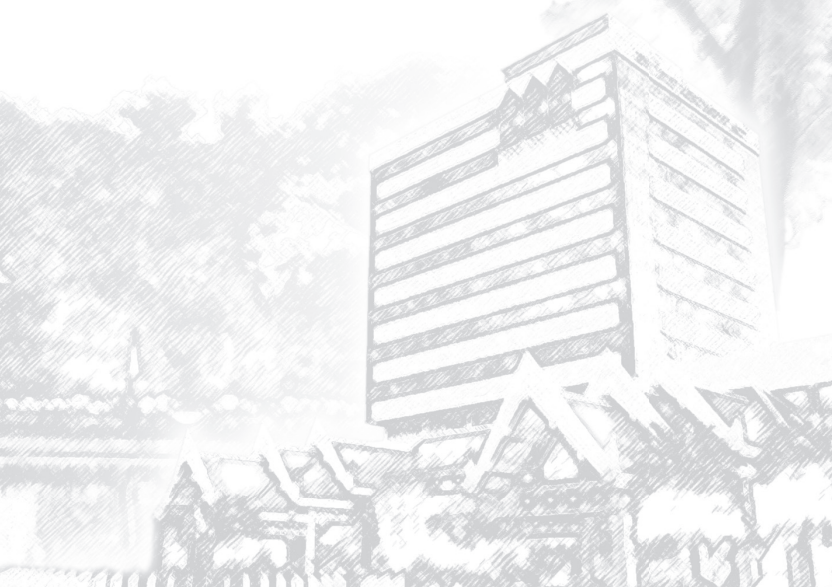
ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ นันทะไชย ประธานคณะกรรมการกำหนดมาตรการกำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์ที่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยมีระบบการติดตามตรวจสอบที่ชัดเจนและได้กรุณามอบบทความจากครู “ผู้บรรยาย” สู่ความเป็นครู “ผู้สร้างบัณฑิต” เพื่อให้คณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับทราบความรู้ซึ่งเป็นสาระประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการนำไปถือปฏิบัติเพื่อเป็นอาจารย์ต้นแบบที่ดีให้แก่นิสิตตามความคาดหวังของสังคม

คู่มือจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับอาจารย์ซึ่งนับเป็นปวงชนियบุคคลและกัลยาณมิตร แก่ศิษย์ รวมทั้งต้นแบบที่ดีในการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศสืบไป

พนิต

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง)

ประธานคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

สารอธิการบดี	2
คำนำ	4
สารบัญ	7
จากครู “ผู้บรรยาย” สู่ความเป็นครู “ผู้สร้างบัณฑิต” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ นันทะไชย	9
จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 10 ข้อ	16
ประกาศ คำสั่ง ภาควิชา	21
- ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณ ที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2551	22
- ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับ ว่าด้วยจรรยาบรรณบุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2553	25
- ประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง มาตรการ ดำเนินการกับอาจารย์ผู้สอนที่ไม่ส่งหรือแก้ไขคะแนน ตามเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2553	33
- ประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2553	34
- คำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการการร่างการปรับปรุงแนวปฏิบัติและดัชนีชี้วัด จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (3609/2553)	35

จากครู “ผู้บรรยาย” สู่ความเป็นครู “ผู้สร้างบัณฑิต”

รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ นันทะไชย*

“นอกจากการศึกษาจะสอนให้คนเก่งแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศของเราจึงจะได้คนดีมีคุณภาพ คือ ทั้งเก่งทั้งดี มาเป็นกำลังของบ้านเมือง ให้**ความเก่ง**เป็นปัจจัยและพลังสำหรับการสร้างสรรค์ และให้**ความดี**เป็นปัจจัยเพื่อระคับระคอง หนุนนำความเก่งให้เป็นไปในทางที่อำนวยผลประโยชน์อันพึงประสงค์”

พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

ในความเป็นครูนั้นนอกเหนือจากส่วนที่เกิดจากจิตและวิญญาณของครูเองแล้ว ยังสร้างเสริมพัฒนาหล่อหลอมโดยการให้การศึกษได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งสถาบันการศึกษาวิชาชีพครูจะพึงกระทำได้ โดยการพัฒนาความรู้ ปลุกฝังจิตสำนึก และค่านิยมในวิชาชีพครูควบคู่กันไป

ผู้สอนในมหาวิทยาลัยใช่ครูไหม ?

ไม่ว่าจะเป็นผู้สอนในตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ หรือพนักงานผู้สอนในมหาวิทยาลัยที่เหล่าผู้เรียนเรียกขานว่า “อาจารย์” และท่านเหล่านั้นใช้สรรพนามแทนตนว่า “ครู” ทุกท่านก็คือ “ครู” เช่นเดียวกัน (ถ้าจะอ้างอิงโดยภาษาอาจพิจารณาได้ว่า)

ครูในมหาวิทยาลัยเป็นครูชั้นสูง : เพราะเป็นครูที่สอนในสถาบันอุดมศึกษา (การศึกษาชั้นสูง)

ครูในมหาวิทยาลัยเป็นครูชั้นสูง : เพราะศึกษาเล่าเรียนกันมาสูงอย่างต่ำก็ปริญญาโท สูงถึง ปริญญาเอกและเชี่ยวชาญชำนาญการเฉพาะศาสตร์เฉพาะทาง

ครูในมหาวิทยาลัยเป็นครูชั้นสูง : เพราะได้รับการเคารพกราบไหว้ในฐานะปูชนียบุคคล

ครูในมหาวิทยาลัยเป็นครูชั้นสูง : เพราะวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Professional)

แม้ผู้สอนในมหาวิทยาลัยจะได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาชีพศึกษาศาสตร์

ครุศาสตร์ เพื่อจะประกอบวิชาชีพครูมาแต่ต้น แต่อย่างไรเสียเมื่อต้องมาทำมาหากินในฐานะครู ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Professional) แล้วจะปฏิเสธเสียซึ่ง **ความเป็นครู** ไปได้อย่างไร **ความเป็นครู** ผนวกกับ **ความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์** (วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ ฯลฯ) **จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งสร้างและพัฒนา “ปัญญาชน” ให้เชี่ยวชาญในศาสตร์เฉพาะทางอันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป**

ผู้สอนในมหาวิทยาลัยจึงไม่ใช่เป็นเพียงผู้บรรยาย คือ เล็กเชอเรอ (Lecturer)

ผู้สอนในมหาวิทยาลัยคือ **“ครู”** ผู้ที่ทำมาหากินอยู่ใน **“วิชาชีพครู”** ซึ่งเป็นวิชาชีพที่สำคัญ และจำเป็นที่สุดวิชาชีพหนึ่งในบรรดาอาชีพทั้งหลายในโลก เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น **“วิชาชีพชั้นสูง”** ด้วยลักษณะสำคัญ 6 ประการคือ

1. เป็นงานที่คำนึงถึงการให้บริการแก่สังคมเป็นหลัก (social service)
2. เป็นงานที่ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการบริการ (intellectual foundation)
3. เป็นงานที่ผู้ันต้องได้รับการศึกษาอบรมมาเป็นระยะเวลานานพอควร (a lengthy period of academic and practical training)
4. เป็นงานที่มีความอิสระในการทำการงานทางวิชาชีพ (high degree of autonomy)
5. เป็นงานที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพ (codes of ethics)
6. เป็นงานที่มีองค์การพิทักษ์คุ้มครองควบคุมและพัฒนาวิชาชีพ (professional organization)

ฉะนั้นครูผู้สอนในมหาวิทยาลัย จึงเท่ากับ ครูผู้สร้างบัณฑิตจำเป็นต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูคู่กับความเป็นบัณฑิตเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคุณลักษณะ

คุณลักษณะความเป็นครูอาจดูได้จากบทกวีที่ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ รังสรรค์ไว้ว่า

“ใครคือครู ครูคือใครในวันนี้	ไขอยู่ที่ปริญญานหาศาล
ไขอยู่ที่เรียกว่า ครูอาจารย์	ไขอยู่นานสอนนานในโรงเรียน
ครูคือผู้ชี้แนวทางความคิด	ให้รู้ถุกู้ผิดคิดอ่านเขียน
ให้รู้ทุกขรู้ยากรู้พากเพียร	ให้รู้เปลี่ยนแปลงสู้สร้างงาน
ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์	ให้สูงส่งกว่าสัตว์เดรัจฉาน
ครูคือผู้สั่งสมอุดมการณ์	มีดวงมานเพื่อมวลชนในตนเอง
ครูจึงเป็นนักสร้างผู้ใหญ่ยิ่ง	สร้างคนจริงสร้างคนกล้าสร้างคนเก่ง
สร้างคนให้ได้เป็นตัวของตัวเอง	ขอมอบเพลงนี้มาบูชาครู”

ครูมหาวิทยาลัยจึงมิใช่ผู้ที่มาพักพิงร่วมมหาวิทยาลัยราวกับเป็นศาลาพักใจ หรือมาเป็นเพียงผู้อาศัยเพราะเข้าใจว่ามหาวิทยาลัยคือหอคอยงาช้างที่อลังการสุดโก้ หวังจะห้อยโหนโยนตัวไปสู่การยอมรับและเรียกศรัทธาจากสังคมที่ให้เกิดียกย่องคุณค่าของ “อาจารย์มหาวิทยาลัย”

ครูมหาวิทยาลัยนอกเหนือจากความเป็นบัณฑิตแล้ว จึงเป็นครูที่ต้องเปี่ยมด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู (Teacher Spirit) เปี่ยมด้วยคุณธรรมจริยธรรมทั้งต่อตนเองและต่อวิชาชีพ ซึ่งอาจสรุปได้ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวข้อกับลักษณะครูดี 3 ประการ คือ

มีความรู้ดี เป็นคนดี และสอนถ่ายทอดดี

ทำไมครู(อาจารย์)มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพ

ดังที่กล่าวในตอนต้นว่าผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงทุกประเภทจะต้องมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของตน อาร์ เอช ทอनी (R H Tawney) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับความจำเป็นที่จะต้องมีการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพไว้ในหนังสือ “The Acquisitive Society” ความว่า “วิชาชีพชั้นสูงใด ๆ ก็ตามมีความหมายมิใช่แต่เพียงการรวมพวกของบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งหาเลี้ยงชีพโดยอาชีพอย่างเดียวกันหรือบุคคลกลุ่มหนึ่งดำเนินงานเพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของสมาชิกในกลุ่มนั้นเท่านั้น แต่มีความหมายที่สำคัญนอกเหนือไปยิ่งกว่านั้น คือ ความรับผิดชอบในเรื่องความสามารถหรือคุณภาพของสมาชิกและอุปกรณ์ในวิชาชีพนั้น และการกำหนดข้อห้ามสมาชิกให้กระทำการหรือประพฤติอย่างหนึ่งอย่างใดหรือถึงแม้จะเกิดผลประโยชน์แก่สมาชิกเป็นส่วนตัว แต่ถ้าหาก

อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงของวิชาชีพหรือหน่วยงานนั้น ๆ โดยส่วนรวมแล้ว สมาชิกจะกระทำมิได้”

นอกจากนั้นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงทุกประเภทจะต้องมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของตนโดยเฉพาะ ด้วยเหตุว่าโดยปกติแล้วบุคคลทั่วไปย่อมไม่อยู่ในฐานะที่จะใช้ดุลยพินิจในคุณภาพแห่งบริการทางวิชาชีพชั้นสูงต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง แต่จะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถหรือคุณภาพในการบริการของผู้ประกอบอาชีพสูงนั้น ๆ เป็นสำคัญ เช่น คนไข้ย่อมไม่สามารถที่จะใช้ดุลยพินิจว่าตนเป็นโรคอะไรจะต้องรักษาโดยวิธีไหน และรักษาอย่างไร แต่คนไข้จะต้องมอบให้หมอเป็นผู้วินิจฉัยและรักษาโรคของตน หรือผู้ปกครองนักเรียนย่อมไม่อาจใช้ดุลยพินิจว่าเด็กของตนมีความสามารถทางกายทางจิตพร้อมที่จะเรียนได้เพียงใด จะสอนอะไรจะสอนอย่างไร ผู้ปกครองนักเรียนต้องมอบให้ครูเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจและอบรมสั่งสอนเด็กของตนดังนี้ เป็นต้น ไม่เหมือนกับการใช้ดุลยพินิจในเรื่องการซื้อบริการธรรมดาต่าง ๆ ในท้องตลาด ซึ่งผู้ซื้ออาจใช้ดุลยพินิจได้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ส่วนได้เสียของบุคคลทั่วไปย่อมขึ้นอยู่กับการพัฒนาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และการนำเอาจรรยาบรรณนั้นไปบังคับคับในวงการวิชาชีพนั้น ๆ อย่างจริงจังยิ่งอีกด้วยประการหนึ่งดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงประเภทต่าง ๆ จึงต้องพากันกำหนดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของตนขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งกฎเกณฑ์ซึ่งสมาชิกในวิชาชีพนั้นจะต้องถือปฏิบัติเพื่อเป็นบริการที่ดีต่อสังคมและเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิกในวิชาชีพ เพื่อให้มีความรับผิดชอบในความสามารถของสมาชิกในวิชาชีพ และเพื่อห้ามสมาชิกให้ทำหรือประพฤติในทางที่จะนำความเสียหายมาสู่วิชาชีพนั้น ๆ

กล่าวโดยสรุป **“จรรยาบรรณ จึงเป็นประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้”**

จากความหมายดังกล่าว จรรยาบรรณจึงเป็นเสมือนกรอบกติกาเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ “กติกาแห่งวิชาชีพ” (Codes of Ethics) ซึ่งมักจะประกอบด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อผู้รับบริการ ต่อวิชาชีพและต่อสมาชิกวิชาชีพจะเรียกว่า **จรรยาบรรณ หรือ จรรยาวิชาชีพ** ก็ได้ จรรยาบรรณจึงเป็นสิ่งสำคัญ

จำเป็นต้องมีในผู้ประกอบวิชาชีพทุกสาขา เพราะเป็นเรื่องของคุณสมบัติทางจิตใจและทางความประพฤติอันเป็นคุณสมบัติฝ่ายดีที่ควรแก่การยกย่อง ผู้ที่มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตน นอกจากจะช่วยให้บุคคลนั้นประกอบวิชาชีพได้อย่างราบรื่นเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่บุคคลทั่วไปแล้ว ยังมีส่วนสำคัญในการรักษาคำสัตย์และเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพของตนอีกทางหนึ่ง จรรยาบรรณวิชาชีพต่าง ๆ จะเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ทั้งในทางส่วนตัวและส่วนรวม ด้วยเหตุนี้จรรยาบรรณจึงมีความสำคัญคือ

1. จรรยาบรรณจะช่วยควบคุมมาตรฐานคุณภาพการประกอบวิชาชีพ
2. จรรยาบรรณจะช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ
3. จรรยาบรรณจะช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบอาชีพให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

4. จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมภาพพจน์ที่ดีงามของผู้ประกอบวิชาชีพ และวงวิชาชีพ อันมีผลทำให้เป็นที่ยอมรับนับถือ สร้างความเจริญมั่นคงให้แก่วงวิชาชีพนั้น ๆ

แนวทางปฏิบัติเพื่อการรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณนั้นมีข้อกำหนดโดยตรง แต่มีลักษณะเป็นมารยาททางสังคมที่ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบาทของสมาชิกในวิชาชีพนั้น ๆ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะงานในสายวิชาชีพของตนเพื่อให้ตนและวงวิชาชีพของตนได้รับการยอมรับนับถือ เจริญมั่นคงและเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวมมากที่สุด ด้วยเหตุนี้สาระของจรรยาวิชาชีพโดยทั่วไปจึงเป็นการรวบรวมเอาข้อพึงปฏิบัติตามหลักจริยธรรมที่แสดงเอกลักษณ์ของวิชาชีพแต่ละสาขามากแล้วไว้ ซึ่งมีทั้งในลักษณะแนะนำและห้ามปรามรวมอยู่ด้วย

จรรยาบรรณนั้นมีการบังคับใช้ทั้งโดยตรงและทางอ้อม การบังคับในทางตรง จะมาจากองค์กรวิชาชีพนั้น ๆ โดยอาศัยกฎหมายรองรับ เช่น วิชาชีพแพทย์ จะมีแพทย์สภาควบคุมเรื่องมาตรฐานวิชาชีพ และการรักษา จรรยาวิชาชีพโดยอาศัย พ.ร.บ. ประกอบโรคศิลป์ และ พ.ร.บ. ประกอบวิชาชีพเวชกรรม งด หรือ ถอนใบอนุญาตผู้ที่กระทำความผิดจรรยาบรรณตามที่แพทย์สภากำหนด วิชาชีพนักกฎหมายมีเนติบัณฑิตสภาเป็นองค์กรวิชาชีพที่คอยควบคุมดูแลมาตรฐานวิชาชีพและมีมาตรการลงโทษผู้ประพฤติ

ผิดจรรยาบรรณ โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. หนายความ หรือวิชาชีพครู มีครูสภา ซึ่งเป็นองค์กรความร่วมมือทั้งสำนักงานคณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา (เฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน) มีบทบาทในการรักษาและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู โดยอาศัยพระราชบัญญัติครูและพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในการปฏิบัติตามวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นต้น ส่วนการบังคับในทางอ้อมนั้นมักจะเป็นลักษณะของการลงโทษทางสังคม เช่น การประณาม ตีเตือน ฯลฯ จากกลุ่มวิชาชีพ หรือผู้รับบริการซึ่งมีผลทำให้กระทบกระเทือนต่อบุคคลและวิชาชีพมากเช่นกัน

ในฐานะแห่งวิชาชีพครูเป็นกลุ่มวิชาชีพที่สังคมและบุคคลทั่วไปคาดหวังไว้มาก ต้องการให้ครูเป็นผู้ที่เพียบพร้อมด้วยคุณงามความดี เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมในทุกเรื่อง ซึ่งต่างจากอาชีพอื่นเป็นต้นว่าแพทย์ หนายความ ตำรวจ ทหาร ฯลฯ ที่สังคมจะเน้นความคาดหวังเฉพาะการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การทำงานเท่านั้น ไม่ครอบคลุมไปถึงชีวิตส่วนตัวที่นอกเหนือจากการทำงานในหน้าที่ ดังนั้นผู้เป็นครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความตระหนักและป้องกันตนเอง มิให้กระทำผิดวินัยและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

โดยปกติแล้วในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมนั้นอาจกระทำได้เป็น 2 ทางคือ การส่งเสริมและให้รางวัล กับ การใช้มาตรการควบคุม เนื่องจากระเบียบปฏิบัติทางด้านจรรยาบรรณนั้นมิได้สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นข้อบังคับ แต่เพื่อเป็นหลักที่ควรยึดถือและปฏิบัติตาม ดังนั้นมาตรการในการส่งเสริมการรักษาจรรยาในวิชาชีพนั้น จึงน่าจะเริ่มที่ **“ความสำนึกด้วยตัวครูเอง”** เป็นสำคัญเพราะการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาในวิชาชีพนั้นย่อมจะเกิดขึ้นได้ง่ายและเป็นเรื่องปกติถ้าผู้ที่อยู่ในวิชาชีพนั้นมีคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานสำหรับตนอยู่แล้ว และมีความสำนึกตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ที่ตนดำรงอยู่ ฉะนั้นการที่บุคคลพยายามพัฒนาตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นทางที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการรักษาพัฒนาจรรยาวิชาชีพทางหนึ่ง

บทสรุป

วิชาชีพครูเป็นอาชีพหนึ่งซึ่งได้รับการยกย่องและยอมรับนับถือกันว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพราะเป็นอาชีพที่สำคัญและจำเป็นสำหรับสังคม ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษอันเกิดจากการศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้าทดลอง

อย่างมีระบบระเบียบ ครู อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในฐานะที่เป็นสมาชิกของวิชาชีพครูได้รับการคาดหวังจากสังคมอย่างมากในการเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถพัฒนาสมาชิกของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับ “ปัญญาชน หรือ บัณฑิต” ให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน เพราะฉะนั้นครูอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงต้องสำนึกในภาระหน้าที่อันสูงส่งนี้และช่วยกันรักษาศีลธรรมโดยทั่วไปและจริยธรรมแห่งวิชาชีพครู ต้องประพฤติปฏิบัติและรับผิดชอบทั้งต่อสังคม ต่อผู้รับบริการ ต่อวิชาชีพ และต่อสมาชิกวิชาชีพด้วยกันเอง **ทั้งนี้เพื่อช่วยดำรงรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ ความศรัทธาและฐานะแห่งความเป็นครูอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เจริญมั่นคงสืบไป**

เอกสารอ้างอิง

1. เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. อ้างถึงในสุชาดา นันทะไชย.
2. ยนต์ ชุ่มจิต. 2530. ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์
3. อาร์ เอช ทอนี่ อ้างถึงในสิริ เพสประสิทธิ์. จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู. เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเรื่องจรรยาครู (อัดสำเนา).
4. สุชาดา นันทะไชย. 2547. จริยธรรมและจรรยาสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์อักษพรินติง.

จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ข้อ 1 อาจารย์พึงดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ บุคคลทั่วไปและสังคม
- ข้อ 2 อาจารย์พึงสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรมอย่างเต็มความสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อศิษย์อย่างมีเมตตาและเป็นธรรม
- ข้อ 3 อาจารย์พึงปฏิบัติตนและหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติด้วยความเสียสละ อดทน ซื่อสัตย์สุจริต
- ข้อ 4 อาจารย์พึงหมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง
- ข้อ 5 อาจารย์พึงปฏิบัติงานโดยมีเสรีภาพทางวิชาการบนพื้นฐานของความถูกต้องเป็นธรรม ไม่ถูกครอบงำด้วยอิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด
- ข้อ 6 อาจารย์พึงเป็นนักวิจัยที่มีจริยธรรมและพัฒนางานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อศาสตร์และสังคมโดยส่วนรวม
- ข้อ 7 อาจารย์พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานเยี่ยงกัลยาณมิตร สามัคคี ส่งเสริม และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- ข้อ 8 อาจารย์พึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิ แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ข้อ 9 อาจารย์พึงให้บริการวิชาการด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคมและประเทศชาติ
- ข้อ 10. อาจารย์พึงปฏิบัติ อนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและพัฒนา ภูมิปัญญาไทย

จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แนวปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันที่มุ่งเน้นให้อาจารย์เป็นผู้มีจิตวิญญาณในการแสวงหาความรู้ สร้างสรรค์ จรรโลง ถ่ายทอด เทคโนโลยีและประยุกต์วิชาการตลอดจนการบำเพ็ญบัณฑิตให้เป็นบัณฑิตที่พึง ประสงค์ของประเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีปณิธานในการสร้างสมและส่งเสริมเชิดชูคุณธรรมของอาจารย์ และถือเป็นหน้าที่สำคัญที่อาจารย์ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามอย่างมีจรรยาบรรณ จึงเห็นสมควรประกาศจรรยาบรรณของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
ข้อ 1 อาจารย์พึงดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ บุคคลทั่วไปและสังคม	1. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ขัดต่อจริยธรรมของสังคมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. ส่งเสริมและผดุงเกียรติแห่งความเป็นอาจารย์ที่มีคุณธรรม จริยธรรม 3. ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่อาจารย์ 4. มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ศิษย์และมหาวิทยาลัย 5. ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือของคนทั่วไปในทางที่เหมาะสม
ข้อ 2 อาจารย์พึงสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรมอย่างเต็มความสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อศิษย์อย่างมีเมตตาและเป็นธรรม	1. มีความมุ่งมั่นในการสอนให้ศิษย์มีความรู้ คุณธรรม และปัญญาด้วยความเสมอภาคและมีความยุติธรรมต่อศิษย์ 2. มีความรับผิดชอบ รักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์โดยเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ 3. เป็นกัลยาณมิตร เป็นที่พึ่งพาและเป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ รวมทั้งรักษาความลับของศิษย์ 4. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาความก้าวหน้าของศิษย์ในทางสร้างสรรค์ ตามศักยภาพ

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
ข้อ 3 อาจารย์พึงปฏิบัติตนและหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ ด้วยความเสียสละอดทน ซื่อสัตย์สุจริต	1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีความยุติธรรม ไม่มีอคติต่อผู้อื่น 2. รับผิดชอบในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรอย่างเต็มความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและทันตามเวลาที่กำหนด 3. ไม่ลอกเลียนแบบและไม่แสวงหาผลประโยชน์จากผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน 4. ไม่แสวงหาผลประโยชน์ อันเป็นอาณัติสินจ้างจากศิษย์และไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมต่อศิษย์ 5. ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์แก่ตนเองโดยมิชอบ 6. รับผิดชอบต่อหน้าที่ประสานความร่วมมือกับผู้อยู่ในศาสตร์อื่นเพื่อช่วยพัฒนาสังคม 7. ใช้สังคมด้านสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม 8. เป็นผู้มีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อส่วนรวมทั้งในระดับภาควิชา ระดับคณะ ระดับมหาวิทยาลัยและระดับชาติ
ข้อ 4 อาจารย์พึงหมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง	1. มุ่งมั่นในการพัฒนาศาสตร์ในสาขาของตนอย่างสม่ำเสมอ 2. แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่เสมอ 3. สนใจ ติดตามความรู้ใหม่ ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต 4. เข้าประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในหมู่นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
ข้อ 5 อาจารย์พึงปฏิบัติงานโดยมีเสรีภาพทางวิชาการบนพื้นฐานของความถูกต้องเป็นธรรม ไม่ถูกครอบงำด้วยอิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด	1. ปฏิบัติงานด้วยความมีอิสระทางวิชาการบนพื้นฐานความถูกต้องและเป็นธรรมโดยไม่ขัดต่อระเบียบและปราศจากอิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด 2. รับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน
ข้อ 6 อาจารย์พึงเป็นนักวิจัยที่มีจริยธรรมและพัฒนางานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อศาสตร์และสังคมโดยส่วนรวม	1. ชื่อสัตย์มีคุณธรรมในทางวิชาการและวิชาชีพ 2. ตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัยตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด 3. มีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาที่ทำการวิจัยสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต 4. มีความรับผิดชอบต่อและคำนึงถึงศักดิ์ศรีและ/หรือสิทธิของสิ่งที่ศึกษาวิจัย 5. ต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติ 6. นำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาศิษย์ หน่วยงานและสังคม
ข้อ 7 อาจารย์พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานเยี่ยงกัลยาณมิตร สามัคคี ส่งเสริมและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	1. ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานทุกระดับ 2. ให้เกียรติ ให้ความนับถือและยกย่องผู้ร่วมงานทุกระดับ ทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุนวิชาการ 3. ให้คำปรึกษา แนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ร่วมงานทุกระดับ 4. ช่วยเหลือ เกื้อกูล ผู้ร่วมงานทุกระดับในทางที่เหมาะสม 5. รักษาและเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ร่วมวิชาชีพ 6. ส่งเสริมและสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานทุกระดับ

จรรยาบรรณ	แนวปฏิบัติ
ข้อ 8 อาจารย์พึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1. รักษาชื่อเสียงและประโยชน์ของมหาวิทยาลัย 2. ไม่พึงใช้ชื่อและทรัพยากรของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อหมุ่คณะโดยมิชอบ 3. มีส่วนร่วมและเสียสละเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัย
ข้อ 9 อาจารย์พึงให้บริการวิชาการด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ	1. ชี้นำ มีส่วนร่วมและประสานความร่วมมือกับศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาสังคม 2. บริการวิชาการแก่สังคมอย่างมีคุณภาพตามหลักวิชาการ โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อและไม่ส่งผลกระทบต่อภารกิจหลัก 3. ประยุกต์และบูรณาการงานวิชาการที่สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์เพื่อบริการสังคม 4. มีจิตสำนึกอุทิศกำลังกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถในการบริการวิชาการด้วยอภัยาคัยไมตรี ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ด้วยความเป็นธรรม จริใจไม่สร้างเงื่อนไขเพื่อการต่อรอง ไม่เห็นแก่อามิสสินจ้าง 5. ต้องจัดสัดส่วนของผลงานการบริการวิชาการแก่ผู้ร่วมงานอย่างยุติธรรม
ข้อ 10 อาจารย์พึงปฏิบัติ อนุรักษ์ ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนากฎมปัญญาไทย	1. เข้าร่วมกิจกรรม และ/หรือ ดำเนินกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและ/หรือการพัฒนาภูมิปัญญาไทย 2. อนุรักษ์ ส่งเสริม สนับสนุนและ/หรือเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ดีงามให้แก่ศิษย์ผู้ร่วมงาน ชุมชนและสังคมทั่วไป 3. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและ/หรือศิลปวัฒนธรรมไทยที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตและการเรียนการสอน

ประกาศ คำสั่ง ภาคผนวก

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศ ก.พ.อ. ฉบับลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย

ก.พ.อ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงกำหนดมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จรรยาบรรณที่กำหนดจะต้องครอบคลุมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภทตำแหน่ง โดยต้องคำนึงถึงลักษณะงาน ลักษณะวิชาชีพและลักษณะวิชาการด้วย

ข้อ ๒ จรรยาบรรณที่กำหนดต้องยึดมั่นในหลักการต่อไปนี้

- (๑) ยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- (๖) ไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมต่อนักศึกษา

ข้อ ๓ จรรยาบรรณที่กำหนดต้องครอบคลุม

- (๑) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- (๒) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- (๓) จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน
- (๔) จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน
- (๕) จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา
- (๖) จรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
- (๗) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน
- (๘) จรรยาบรรณต่อนิสิตนักศึกษาและผู้รับบริการ
- (๙) จรรยาบรรณต่อประชาชน
- (๑๐) จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อ ๔ การกระทำผิดจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดังต่อไปนี้อย่างน้อยให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

(๑) การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยมิชอบ

(๒) การล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษาซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

(๓) การเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนักศึกษาหรือผู้รับบริการ เพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด

(๔) การเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากความไว้วางใจ ทั้งนี้ โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ

(๕) การสอน หรืออบรมนักศึกษาเพื่อให้กระทำการที่รู้อยู่ว่าผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

(๖) การกระทำความผิดอื่นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดตามสภาพและความร้ายแรงของการกระทำ

ข้อ ๕ ให้มีองค์กรและกระบวนการดำเนินการทางจรรยาบรรณซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานดังต่อไปนี้

(๑) องค์กรพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำความผิดจรรยาบรรณ จะต้องเป็นคณะบุคคลที่มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง

(๒) การริเริ่มดำเนินการทางจรรยาบรรณอาจจะกระทำได้โดยผู้กล่าวหา หรือผู้บังคับบัญชาขอให้ดำเนินการ หรือคณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นสมควรสอบสวน

(๓) การสอบสวนแลพิจารณาต้องยึดหลักการให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบข้อกล่าวหา การรับฟังการแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาอย่างเพียงพอ การเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านผู้สอบสวนหรือกรรมการได้การคุ้มครองผู้กล่าวหาหรือพยานที่เป็นนักศึกษา

ข้อ ๖ การกระทำผิดจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัยหรือผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ถ้าไม่เป็นความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการดังนี้

- (๑) ตักเตือน หรือ
- (๒) สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือ
- (๓) ทำทัณฑ์บน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้บันทึกไว้ในทะเบียนประวัติบุคคลด้วย

ข้อ ๗ จรรยาบรรณที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณในเรื่องใดไม่เป็นความผิดวินัย หรือเป็นความผิดวินัย หรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๘ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีมาตรการส่งเสริมจรรยาบรรณแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจกำหนดให้คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือหน่วยงานอื่นมีหน้าที่ดำเนินการดังกล่าว

ข้อ ๙ ในการกำหนดจรรยาบรรณให้สภาสถาบันอุดมศึกษารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑

สมชาย วงศ์สวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เรื่อง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2553

.....

เพื่อเป็นการรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 และมาตรา 45 และมาตรา 46 และมาตรา 65/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2551 ประกอบกับ มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2541 และโดยอนุวัติสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2553 จึงให้วางข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณ” หมายความว่า ประมวลความประพฤติที่สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำหนดขึ้นตามข้อบังคับนี้ เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ก.บ.ม.” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณะกรรมการจรรยาบรรณ” หมายความว่า คณะกรรมการจรรยาบรรณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ผู้บริหาร” หมายความว่า รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน

ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และให้หมายความรวมถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยด้วย

“บุคลากรมหาวิทยาลัย” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานมหาวิทยาลัยเงินรายได้ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และให้หมายความรวมถึงนักศึกษาสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย

ข้อ 4 ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 5 บุคลากรมหาวิทยาลัยต้องรักษาและปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับนี้โดยเคร่งครัด

ในกรณีที่สภามหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณของบุคลากรประเภทใดไว้เป็นการเฉพาะ หรือวิชาชีพใดมีจรรยาบรรณวิชาชีพกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ บุคลากรมหาวิทยาลัยจะต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณนั้นด้วย

หมวดที่ 2

จรรยาบรรณ

ส่วนที่ 1

จรรยาบรรณต่อตนเอง วิชาชีพ การปฏิบัติงาน และหน่วยงาน

ข้อ 6 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม คีลธรรม และประพฤติตนให้เหมาะสมกับการเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย

ข้อ 7 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

ข้อ 8 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงมีทัศนคติที่ดี และพัฒนานตนเองอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ข้อ 9 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เสมอภาค และปราศจากอคติ

บุคลากรมหาวิทยาลัยที่ได้กระทำกรเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากนิสิต หรือผู้รับบริการเพื่อกระทำหรือไม่กระทำกรใด โดยมีเจตนาทุจริต ถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณ อย่างร้ายแรง และให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 10 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงมีจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

บุคลากรมหาวิทยาลัยที่ได้แสดงความคิดเห็นทางวิชาการอย่างมีอคติ หรือปราศจากการ พิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านตามหลักวิชาการ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ถือเป็นการกระทำผิด จรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

บุคลากรมหาวิทยาลัยที่นำผลงานทางวิชาการ หรือผลงานของผู้อื่น มาเป็นผลงานของตน โดยมีชอบ ถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง และให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

บุคลากรมหาวิทยาลัยที่ได้นำแนวคิดทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยมิชอบ หรือที่ได้ทำ ให้ผู้อื่นหลงผิดในผลงานของตน เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่าง ร้ายแรง และให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 11 บุคลากรมหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงประโยชน์ของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญโดยปฏิบัติ หน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ รอบคอบ รวดเร็ว ซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้องสมเหตุสมผล

ข้อ 12 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงอุทิศเวลาให้แก่ราชการ และใช้เวลาราชการให้เป็นประโยชน์ ต่อทางราชการอย่างเต็มที่ ไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุขอลาอันสมควร

ข้อ 13 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยอย่างประหยัด คุ่มค่าโดยระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองเยี่ยงวิญญูชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

ส่วนที่ 2

จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน

ข้อ 14 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือกลุ่มงานของตนทั้งในด้านการให้ความคิดเห็น การช่วยทำงานและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งการ เสนอแนะในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบด้วย

ข้อ 15 บุคลากรมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพึงบริหารงานแบบธรรมาภิบาล ดูแล เอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งในด้านการปฏิบัติงาน ชวนใจ กำลังใจ สวัสดิการ และยอมรับฟังความคิดเห็นของ ผู้ใต้บังคับบัญชา

ข้อ 16 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางที่ชอบ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในบรรดาผู้ร่วมงานในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

ข้อ 17 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ และมนุษยสัมพันธ์อันดี

ส่วนที่ 3

จรรยาบรรณต่อนิสิต ผู้รับบริการ ประชาชน และสังคม

ข้อ 18 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงให้บริการต่อนิสิต ผู้รับบริการ ประชาชน และสังคมอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ และใช้กิริยาจาที่สุภาพอ่อนโยนเมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องใดไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนจะต้องปฏิบัติ ควรชี้แจงเหตุผลหรือแนะนำให้ติดต่อยังหน่วยงานหรือบุคคลซึ่งตนทราบว่ามีความอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ต่อไป

ข้อ 19 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

ข้อ 20 บุคลากรมหาวิทยาลัยพึงละเว้นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินปกติวิสัยที่วิญญูชนจะใหกันโดยเสนหาจากผู้มาติดต่องาน หรือผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่นั้น หากได้รับไว้แล้วและทราบภายหลังว่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับไว้มีมูลค่าเกินปกติวิสัยก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการตามสมควรแก่กรณี

ข้อ 21 บุคลากรมหาวิทยาลัยที่ได้กระทำการล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนิสิตซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน ถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง และให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 22 บุคลากรมหาวิทยาลัยที่ได้กระทำการเปิดเผยความลับของนิสิต หรือผู้รับบริการ ที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากความไว้วางใจ ทั้งนี้โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นิสิตหรือผู้รับบริการ ถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

ข้อ 23 บุคลากรมหาวิทยาลัยที่ได้กระทำการสอน หรืออบรมนิสิตเพื่อให้กระทำการที่อยู่ว่าผิดกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย หรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชน อย่างร้ายแรง ถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง และให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

หมวด 3

การดำเนินการทางจรรยาบรรณ

ข้อ 24 ให้มีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระและเป็นกลางคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการจรรยาบรรณ” ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยการเลือกของ ก.บ.ม. จำนวนไม่เกิน 9 คน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้บริหาร จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน และผู้แทนบุคลากรมหาวิทยาลัยจำนวน 3 คน โดยให้อธิการบดีแต่งตั้งกรรมการผู้แทนผู้บริหารหนึ่งคน เป็นประธาน และกรรมการผู้แทนบุคลากรหนึ่งคน เป็นเลขานุการ ทั้งนี้ จะให้มีผู้ช่วยเลขานุการซึ่งแต่งตั้งจากบุคลากรของมหาวิทยาลัยด้วยก็ได้ คณะกรรมการมีหน้าที่ในการพิจารณา

และวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัย และเสนอแนวทางหรือมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ อีกได้ กรณีที่กรรมการผู้แทนผู้บริหารพ้นจากตำแหน่งบริหาร หรือ กรรมการผู้แทนบุคลากรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบริหาร ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่ตำแหน่งประธาน หรือกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้อธิการบดีโดยการเลือกของ ก.บ.ม. แต่งตั้งประธานหรือกรรมการแทน ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในกรณีที่ประธานหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมิได้แต่งตั้งประธาน หรือ กรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธานหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งประธาน หรือ กรรมการขึ้นใหม่

ข้อ 25 เมื่อมีการนิทราหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดจรรยาบรรณตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชา หรือคณะกรรมการจรรยาบรรณว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยผู้ใด ได้กระทำความผิดจรรยาบรรณตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ ให้ผู้ที่กล่าวหาทำเป็นหนังสือ โดยในหนังสือจะต้องระบุข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำความผิดจรรยาบรรณในข้อใดตามข้อบังคับนี้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือยื่นต่ออธิการบดี ในกรณีที่ยื่นหนังสือต่ออธิการบดี ให้สำนักงานกฎหมายของมหาวิทยาลัย ได้พิจารณาข้อกล่าวหาดังกล่าวเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณ พิจารณาสอบสวนเพื่อให้ได้ความจริง และยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

ในการดำเนินการของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ เพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้ และเมื่อคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณได้ดำเนินการในเรื่องใดไปแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

การสอบสวนและพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นธรรมตามวิธีการที่คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นสมควร แต่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และรับฟังการแก้ข้อกล่าวหาโดยให้อีกาสผู้ถูกกล่าวหาได้แย้งและแสดงพยานหลักฐานประกอบอย่างเพียงพอ รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านผู้สอบสวนหรือกรรมการได้ และต้องให้ความคุ้มครองผู้กล่าวหาหรือพยานที่เป็นนิสิตด้วย

การสอบสวนและพิจารณาตามวรรคสามให้นำมาใช้บังคับกับคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งด้วย

ข้อ 26 ในการประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 27 เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณ ได้สอบสวนหรือพิจารณาตาม ข้อ 25 แล้วและเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดจรรยาบรรณตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ ก็ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา กระทำความผิดจรรยาบรรณตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ แต่ไม่ถึงกับเป็นความผิดวินัยก็ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณ แจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นเพื่อดำเนินการตักเตือนหรือสั่งให้ดำเนินการให้อุปการะ หรือทำทัณฑ์บน และเมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการแล้วให้ทบทวนอีกไว้ในทะเบียนประวัติบุคคลด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้

- (1) เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (2) อธิการบดี
- (3) กรณีที่ผู้กระทำความผิดจรรยาบรรณเป็นบุคลากรในสังกัดคณะ สถาบัน หรือสำนัก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน หรือผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เป็นผู้บังคับบัญชา
- (4) กรณีที่ผู้กระทำความผิดจรรยาบรรณเป็นบุคลากรในสังกัดหน่วยงานระดับกอง หรือเทียบเท่ากอง ให้ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองเป็นผู้บังคับบัญชา

ในกรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้และเป็นการผิดวินัย หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้เสนอมหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยวินัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยประเภทนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ข้อ 28 การตักเตือน หรือการทำทัณฑ์บน ตามข้อ 27 ให้ผู้กระทำความผิดจรรยาบรรณทำหนังสือ รับการตักเตือน หรือหนังสือทัณฑ์บน ให้ไว้ต่อผู้บังคับบัญชา โดยระบุพฤติการณ์หรือรายละเอียดของการกระทำผิดจรรยาบรรณไว้ให้ชัดเจนตามแบบ จ. 1 และ จ. 2 ท้ายข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2553

(ศาสตราจารย์กำพล อดุลวิทย์)

นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบ จ. 1

หนังสือรับการดักเตือน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(ระบุชื่อผู้รับการดักเตือน).....ข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้าง
ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้กระทำผิดจรรยาบรรณ ตามข้อ.....แห่งประกาศสภามหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ เรื่องข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ พ.ศ. โดยมีกรณีกระทำผิดจรรยาบรรณ กล่าวคือ.....
.....
.....ซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นว่า
กรณีกระทำผิดจรรยาบรรณควรได้รับการดักเตือนจาก.....(ระบุตำแหน่งผู้บังคับบัญชา)
ในพฤติการณ์ที่ได้กระทำดังกล่าวข้างต้นแล้ว และข้าพเจ้ารู้สึกสำนึกต่อการกระทำผิดจรรยาบรรณดังกล่าว และ
จะไม่กระทำผิดจรรยาบรรณเช่นนี้อีก และจะรักษาจรรยาบรรณโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ หากข้าพเจ้ากระทำการอัน
เป็นการฝ่าฝืนหนังสือดักเตือนที่ให้ไว้นี้ ขอให้ผู้บังคับบัญชาทำทัณฑ์บนหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าพเจ้าตาม
ควรแก่กรณี

ลงชื่อ.....ผู้รับการดักเตือน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

หนังสือทบทวน

เขียนที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า.....(ระบุชื่อผู้ทำทบทวน).....ข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้าง
ตำแหน่ง.....ระดับ.....ชั้น.....บาท สังกัด.....
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้กระทำผิดจรรยาบรรณ ตามข้อ.....แห่งประกาศมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ เรื่องข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ พ.ศ. โดยมีกรณีกระทำผิดจรรยาบรรณ กล่าวคือ.....
.....
.....จึงขอทำทบทวนให้ไว้
ต่อ.....(ระบุตำแหน่งผู้บังคับบัญชา).....ว่าข้าพเจ้าจะไม่กระทำผิดจรรยาบรรณเช่นนี้อีก
หากข้าพเจ้ากระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนทบทวนที่ให้ไว้นี้ ขอให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแก่ข้าพเจ้า
ตามควรแก่กรณีได้ทันที

ลงชื่อ.....ผู้ทำทบทวน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เรื่อง มาตรการดำเนินการกับอาจารย์ผู้สอนที่ไม่ส่งหรือแก้ไขคะแนนตามเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา

.....

เนื่องด้วยในปัจจุบันมีกรณีที่อาจารย์ผู้สอนไม่ส่งหรือแก้ไขคะแนนให้ทันตามเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา เป็นเหตุให้กระทบต่อการดำเนินงานด้านทะเบียนนิสิตเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ข้อมูลคะแนนของนิสิตไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตไม่สามารถวางแผนการเรียนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทบต่อการบวนการเสนอชื่ออนุมัติให้จบการศึกษาและการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร การส่งหรือแก้ไขคะแนนให้ทันตามเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา ซึ่งพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนที่ไม่ส่งหรือแก้ไขคะแนนให้ทันตามเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา เข้าข่ายเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามข้อ 3 แห่งประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกาศ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 และข้อ 9 แห่งประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ขอบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553 ประกาศ ณ วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2553

ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ประชุมคณบดีในการประชุมครั้งที่ 12/2553 เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2553 จึงให้กำหนดมาตรการดำเนินการกับอาจารย์ผู้สอนที่ไม่ส่งหรือแก้ไขคะแนนตามเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา ไว้ดังนี้

1. คณะใดที่มีกรณีอาจารย์ผู้สอนไม่ส่งหรือแก้ไขคะแนนให้ทันตามเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา ให้ถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณ ให้คณบดีรายงานพฤติกรรมนั้นต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อดำเนินการสอบสวนการกระทำผิดจรรยาบรรณ

2. เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้สอบสวนพิจารณา และได้แจ้งคำวินิจฉัยให้คณบดีทราบแล้ว กรณีที่เป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณ ให้คณบดีสั่งลงโทษให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. กรณีอาจารย์ผู้ใดถูกลงโทษจำคุกหรือจำคุกโทษ กล่าวคือ ไม่ปฏิบัติตามคำตักเตือนหรือไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนข้อบังคับ หรือกรณีเป็นการกระทำผิดความผิดซ้ำ ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย และให้คณบดีเสนอต่ออธิการบดีเพื่อดำเนินการทางวินัยต่อไป

4. ในกรณีที่รายวิชาที่มีอาจารย์สอนเป็นกลุ่ม การพิจารณาปรับลดขอบการส่งหรือแก้ไขคะแนนให้อาจารย์ที่เป็นอาจารย์ผู้จัดการรายวิชาหรือผู้ประสานงานเป็นผู้รับผิดชอบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคต้นปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2553

(รองศาสตราจารย์ยุวัฒน์ กปิลกาญจน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อให้การพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเสนอแนวทางหรือมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 24 วรรคหนึ่ง แห่งประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553 และมติ ก.บ.ม. ในการประชุมครั้งที่ 9 / 2553 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2553 อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มยุรี เทศผล	ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์มนต์ยล อนุบุญนวลชาติ	กรรมการ
3. นางอารีย์ ธัญกิจจานุกิจ	กรรมการ
4. รองศาสตราจารย์บพิตร จารุพันธุ์	กรรมการ
5. ศาสตราจารย์บุญธรรม จิตตอนันต์	กรรมการ
6. รองศาสตราจารย์สุพิตร สมหาโต	กรรมการ
7. รองศาสตราจารย์เอกรินทร์ อนุกุลยุทธธน	กรรมการ
8. นางวรรณนา นาวิกมูล	กรรมการ
9. นายฉัตรชัย จรูญพงศ์	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีหน้าที่ในการพิจารณาและวินิจฉัยการทำความผิดจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเสนอแนวทางหรือมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป โดยมีวาระ 2 ปี

ประกาศ ณ วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2553

(รองศาสตราจารย์วุฒิชัย กิสิสถาญจน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ 3609 / 2553

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการยกย่องการปรับปรุงแนวปฏิบัติและดัชนีชี้วัดจรรยาบรรณอาจารย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อให้การยกย่องแนวปฏิบัติและดัชนีชี้วัดจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนานุเคราะห์สาขาวิชาการ มก. ใน
คราวประชุม ครั้งที่ 2/2553 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2553 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงแต่งตั้ง
คณะกรรมการยกย่องการปรับปรุงแนวปฏิบัติและดัชนีชี้วัดจรรยาบรรณอาจารย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย

1. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ลิลี่ กาวีตะ	ประธานอนุกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ นันทะไชย	อนุกรรมการ
4. คณบดีคณะอุตสาหกรรมเกษตรหรือผู้แทน	อนุกรรมการ
5. คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
6. ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ	อนุกรรมการ
7. ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา	อนุกรรมการและเลขานุการ
8. นางสาวอุทัยวรรณ กิจวิเชียร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
9. นายสมเกียรติ นาคระโท	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

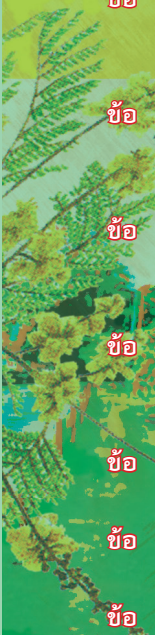
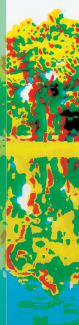
โดยให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่ยกย่องการปรับปรุงและพิจารณาบทวนแนวปฏิบัติ
และดัชนีชี้วัดในคู่มือจรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับ
สถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งเสนอแนวทางดำเนินงานด้านจรรยาบรรณอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สั่ง ณ วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2553

(รองศาสตราจารย์วิชัย ภิไลกัญจน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จรรยาบรรณอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เอกสารทางวิชาการ กองบริการการศึกษาเลขที่ 16/2554

จัดพิมพ์	พ.ศ. 2554
จำนวน	3,000 เล่ม
จัดพิมพ์เผยแพร่โดย	กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาคารสารนิเทศ 50 ปี ชั้น 9 50 ถ.งามวงศ์วาน ลาดยาว จตุจักร กทม. 10900 โทร, โทรสาร (66) 0 2942 8166-8 http://eduserv.ku.ac.th
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คณะกรรมการ	นางสาวนිරนุช ภาชนะทิพย์ ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา นางสาวอุทัยวรรณ กิจวิเชียร นายสมเกียรติ นาคระโทก นายวัชร นิลประพันธ์
พิมพ์ที่	บริษัท ปรีชาธร อินเตอร์พรีน จำกัด โทร : 0 2930 7053-5 โทรสาร : 0 2930 7056

-
-
- ข้อ ๑ อาจารย์พึงดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์
บุคคลทั่วไปและสังคม
- ข้อ ๒ อาจารย์พึงสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรม
อย่างเต็มความสามารถ ช่วยเหลือและปฏิบัติต่อศิษย์
อย่างมีเมตตาและเป็นธรรม
- ข้อ ๓ อาจารย์พึงปฏิบัติตนและหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ
ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติด้วยความ
เสียสละ อดทน ซื่อสัตย์สุจริต
- ข้อ ๔ อาจารย์พึงหมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความ
ก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่
อย่างต่อเนื่อง
- ข้อ ๕ อาจารย์พึงปฏิบัติงานโดยมีเสรีภาพทางวิชาการบน
พื้นฐานของความถูกต้องเป็นธรรม ไม่ถูกครอบงำ
ด้วยอิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด
- ข้อ ๖ อาจารย์พึงเป็นนักวิจัยที่มีจริยธรรมและพัฒนา
งานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อศาสตร์และสังคมโดยส่วนรวม
- ข้อ ๗ อาจารย์พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานเยี่ยงกัลยาณมิตร
สามัคคี ส่งเสริมและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- ข้อ ๘ อาจารย์พึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงไว้ซึ่ง
เกียรติภูมิแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ข้อ ๙ อาจารย์พึงให้บริการวิชาการด้วยความรับผิดชอบ
ต่อผู้อื่น สังคมและประเทศชาติ
- ข้อ ๑๐ อาจารย์พึงปฏิบัติ อนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
และพัฒนาภูมิปัญญาไทย

กองบริการการศึกษา

อาคารสารนิเทศ 50 ปี มก. ชั้น 9 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โทร, โทรสาร (66) 0 2942 8166-8

เอกสารวิชาการกองบริการการศึกษา 16/2554